T.C.

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

DURSUNBEY MESLEK YÜKSEKOKULU

ORMANCILIK BÖLÜMÜ

BAHÇE UYGULAMASI İŞ GÜVENLİĞİ TALİMATNAMESİ

1. AMAÇ

Bu talimatname; Balıkesir Üniversitesi Dursunbey Meslek Yüksekokulu Ormancılık Bölümü öğrencilerinin okul bahçesinde yürütülen fidan dikimi, ot bakımı, sulama, dal kesimi ve peyzaj düzenlemesi gibi uygulamalı eğitim etkinliklerinde kullanılan el aletleri ve ekipmanların güvenli kullanımını sağlamak, iş kazalarını önlemek ve öğrencileri iş güvenliği konusunda bilinçlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM

Bu talimatname; Ormancılık Bölümü dersleri kapsamında okul bahçesinde gerçekleştirilen tüm uygulamalı etkinliklere katılan öğrencileri, etkinlikleri yürüten öğretim görevlilerini ve kullanılan tüm el aletleri ile ekipmanları kapsar.

3. SORUMLULUK

- Öğretim Görevlileri: Etkinlik öncesinde güvenlik brifingi vermek, aletlerin kontrolünü yapmak, etkinlik süresince gözetim sağlamak.
- Öğrenciler: Bu talimata uymak, belirlenen KKD'leri giymek, güvenli olmayan durumları bildirmek.
- Bölüm Başkanı: Talimatnamenin uygulanmasını denetlemek, gerekli KKD ve malzeme teminini sağlamak.

4. GENEL GÜVENLİK KURALLARI

1. Etkinlik başlamadan önce öğretim görevlisi tarafından iş güvenliği brifingi verilir. Brifinge katılmayan öğrenci etkinliğe dahil edilmez.
2. Tüm öğrenciler etkinlik boyunca uygun Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) giymek zorundadır.
3. Aletler yalnızca öğretim görevlisinin gözetiminde ve belirlenen amaç doğrultusunda kullanılır.
4. Kesici ve delici aletler kullanılmadığı zamanlarda kılıfına takılır veya güvenli biçimde yatay konumda bırakılır.
5. Herhangi bir yaralanma, kaza ya da güvenli olmayan durum derhal öğretim görevlisine bildirilir.
6. Etkinlik alanında koşmak, aletlerle oynamak ve dikkat dağıtıcı davranışlarda bulunmak yasaktır.
7. Hasta, yorgun veya dikkat güçlüğü yaşayan öğrenciler kesici alet kullanmamalı, öğretim görevlisini bilgilendirmelidir.
8. Etkinlik bitiminde tüm aletler sayılarak kontrol edilir, temizlenerek belirlenen depolama alanına kaldırılır.

5. KULLANILAN ARAÇ-GEREÇLER VE KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM

Araç / Gereç	Kullanım Amacı	Kişisel Koruyucu Donanım
Testere (el/dal kesme)	Dal ve ince gövde kesimi	Eldiven, koruyucu gözlük, çelik burunlu ayakkabı
Çapa	Toprak işleme, yabancı ot kontrolü	Eldiven, uzun pantolon, sağlam ayakkabı
Kürek	Fidan çukuru açma, toprak taşıma	Eldiven, sağlam ayakkabı
Bel (kazma-bel)	Sert toprak işleme, çukur açma	Eldiven, çelik burunlu ayakkabı
Budama makası	İnce dal ve sürgün kesimi	Eldiven, koruyucu gözlük
Sulama hortumu / kova	Fidan ve bitki sulaması	Su geçirmez eldiven (gerektiğinde)

Araç / Gereç	Kullanım Amacı	Kişisel Koruyucu Donanım
Tırpan	Yüksek ot ve çalı kesimi	Eldiven, koruyucu gözlük, uzun pantolon, sağlam ayakkabı
El arabası	Toprak, gübre, malzeme taşıma	Eldiven
Çatal kazma (dirgen)	Toprak havalandırma, gübre karıştırma	Eldiven, sağlam ayakkabı
Peyzaj makası / kıl testere	Şekil budaması, estetik düzenleme	Eldiven, koruyucu gözlük

6. FAALİYETE ÖZEL GÜVENLİK KURALLARI

6.1 Fidan Dikimi

- Çukur açılmadan önce zemin altında tesisat veya kök yapısı olup olmadığı kontrol edilir.
- Kürek ve bel kullanımında çalışma alanı etrafında en az 1,5 metre mesafe bırakılır.
- Fidan dikilirken eller fidan kökünün altında tutulur; üstten bastırılmaz.

6.2 Ot Bakımı ve Yabancı Ot Kontrolü

- Çapa ve tırpan kullanımında yanındaki kişiye en az 2 metre mesafe korunur.
- Tırpan veya çapa kullanılırken ayaklar, çalışma yönünün gerisinde tutulur.
- Zemin kaygan ise çalışmaya ara verilir.

6.3 Dal Kesimi ve Budama

- Testere ve budama makası ile dal kesilmeden önce düşme yönü belirlenir, etrafta kimse bulunmaz.
- Kesim sırasında testere gövdeye baskı uygulanmaz; ileri-geri hareket yavaş ve kontrollü yapılır.
- Kesilen dallar hemen toplanır, zemine yığılmaz.
- Baş hizasının üzerindeki dallarda testere kullanımı yalnızca öğretim görevlisi onayıyla yapılır.

6.4 Sulama

- Hortum ve su kanalları çalışma yolları üzerinde bırakılmaz, takılma riski oluşturulmaz.
- Elektrikli ekipmanların yakınında yüksek basınçlı su kullanılmaz.

6.5 Peyzaj Düzenlemesi

- Şekil budamasında öğrenciler birbirinin kesim alanına girmez.
- Taşıma araçları (el arabası) yüklüyken yokuş aşağı hızlı inilmez.

7. YASAKLAR VE UYARILAR

Kesici alet kullanımında eldiven giyilmeden çalışmak kesinlikle yasaktır.

Öğretim görevlisi gözetimi olmaksızın hiçbir alet kullanılamaz.

Aletler depolama alanı dışında bırakılamaz ve yetkisiz kişilere verilemez.

✔İş kazası durumunda acil toplanma noktasına geçilir, Sağlık Birimi (0 266 662 49 40) aranır.

8. YÜRÜRLÜK

Bu talimatname, Balıkesir Üniversitesi Dursunbey Meslek Yüksekokulu Ormancılık Bölümü'nde yürütülen tüm uygulamalı bahçe etkinliklerinde geçerlidir. Revizyon gerektiren durumlarda Bölüm Başkanı tarafından güncellenir.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Öğr. Gör. Dr. Mehmet AKÇA Öğretim Görevlisi	**Öğr. Gör. Dr. Doğan AKDEMİR** Ormancılık Bölüm Başkanı	**Öğr. Gör. Dr. Doğan AKDEMİR** Ormancılık Bölüm Başkanı